

=====
Intitulé : Luchtvaartverordening

Citeertitel: Luchtvaartverordening

Vindplaats : AB 1989 no. GT 58

Wijzigingen: AB 1992 no. 112; AB 1996 nos. 51, 82; AB 1997 no. 34; AB
2008 no. 32;

=====

ALGEMENE BEPALINGEN VOOR DE BURGERLIJKE LUCHTVAART

Inleidende bepaling

Artikel 1

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

luchtvaart	: het gebruik van luchtvaartuigen;
luchtvaartuigen	: toestellen, die in de dampkring kunnen worden gehouden ten gevolge van krachten, die de lucht daarop uitoefent, anders dan de krachten van de lucht tegen het aardoppervlak;
Arubaanse luchtvaartuigen	: luchtvaartuigen door of vanwege het bevoegd gezag geldig ingeschreven in het in Aruba gehouden luchtvaartuigregister;
buitenlandse luchtvaartuigen	: luchtvaartuigen door of vanwege het bevoegd gezag geldig ingeschreven in en buiten Aruba gehouden luchtvaartuigregister;
Luchtvaartterreinen	: elk terrein en elk watervlak behorende tot het rechtsgebied van Aruba, dat ingevolge de bepalingen van deze landsverordening voor de luchtvaart is aangewezen;
lid van de bemanning van een luchtvaartuig	: de gezagvoerder en ieder ander die aan boord werkzaamheden heeft te verrichten ten behoeve van de besturing of de veilige vaart van het luchtvaartuig;
buitenland	: alle gebieden buiten het rechtsgebied van Aruba;
Minister	: de minister, belast met luchtvaartangelegenheden;
vlucht	: de verplaatsing van het luchtvaartuig gedurende het tijdsverloop dat het in beweging komt met de bedoeling om op te stijgen, tot het ogenblik dat het weer tot volledige stilstand is gekomen na de landing;
voorval	: gebeurtenis die de dood of letsel van een persoon dan wel schade aan een zaak of het milieu veroorzaakt, alsmede een gebeurtenis die gevaar voor een dergelijk gevolg in het leven heeft geroepen;
Verdrag van Chicago	: het op 7 december 1944 te Chicago tot stand gekomen Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart (Stb. 1947, H 165);
Luchtvaartonderzoeksradaad	: de Luchtvaartonderzoeksradaad voor de veiligheid, bedoeld in artikel 20a, eerste lid.

2. Deze landsverordening is van toepassing op de luchtvaart, de luchtverkeersbeveiliging, de luchtvaartuigen, het vervoer en de uit-

=====
voering van vluchten met luchtvaartuigen op en boven het grondgebied van Aruba, daaronder begrepen de territoriale wateren en de luchtruimte boven dit gebied. Deze landsverordening is voorts van toepassing op Arubaanse luchtvaartuigen, alsmede het vervoer en de vluchtuitvoering met Arubaanse luchtvaartuigen op en boven het grondgebied van andere staten, tenzij het recht van die andere staten zich daartegen verzet.

Algemene bepalingen

Artikel 2

In tijd van vrede is met inachtneming van de hierna volgende bepalingen de luchtvaart vrij.

Artikel 3

De Gouverneur is bevoegd om militaire redenen of in het belang van de openbare orde of openbare veiligheid de luchtvaart boven bepaalde gedeelten van het rechtsgebied van Aruba, waarvan de ligging en de uitgestrektheid tevoren bekend zijn gemaakt, te verbieden.

Artikel 4

De Gouverneur is bevoegd in buitengewone omstandigheden de luchtvaart te beperken of tijdelijk te verbieden, behorende aan zodanige beperking of zodanig verbod openbare bekendheid te worden gegeven.

Artikel 5

Een luchtvaartuig, aan boord waarvan door een van de leden van de bemanning bemerkt wordt, dat het zich boven verboden gebied bevindt, moet:

- a. het in het internationaal luchtverkeer gebruikelijk noodsein geven;
- b. zich zo spoedig mogelijk buiten het verboden gebied begeven en landen op het dichtstbijzijnde luchtvaartterrein.

Inschrijving van luchtvaartuigen en nationaliteit

Artikel 6

1. Het is verboden een luchtvaartuig te gebruiken, dat niet is voorzien van een geldig nationaliteits- en inschrijvingskenmerk en een geldig bewijs van inschrijving.

2. Het is verboden:

- a. op een luchtvaartuig een ander dan het in het derde lid bedoelde kenmerk aan te brengen;
- b. een luchtvaartuig te gebruiken dan wel te doen of te laten gebruiken, dat is voorzien van een ander dan het in het derde lid bedoelde kenmerk, met het oogmerk het te doen voorkomen, dat het luchtvaartuig is voorzien van een geldig kenmerk.

3. Er wordt onder de naam van luchtvaartuigregister een register gehouden voor de inschrijving van luchtvaartuigen. Door de Minister worden, met inachtneming van hetgeen daaromtrent bij of krachtens verdrag is overeengekomen, met betrekking tot die inschrijving, regelen gesteld en wordt bepaald waarin het inschrijvingskenmerk bestaat.

4. Door de Minister wordt, met inachtneming van hetgeen daaromtrent bij of krachtens verdrag is overeengekomen, bepaald waarin het nationaliteitskenmerk voor in het luchtvaartuigregister, bedoeld in

=====
het derde lid, ingeschreven luchtvaartuigen bestaat.

5. Het bewijs van inschrijving in een luchtvaartuigregister in Aruba of in het buitenland afgegeven door of vanwege het daartoe bevoegd gezag, bewijst, zolang het tegendeel niet blijkt, de nationaliteit van een luchtvaartuig.

6. Buitenlandse luchtvaartuigen kunnen niet in het luchtvaartuigregister van Aruba worden ingeschreven.

Artikel 7

1. Het is verboden de luchtvaart uit te oefenen anders dan met een Arubaans luchtvaartuig of met een buitenlands luchtvaartuig ingevolge verdrag tot het rechtsgebied van Aruba toegelaten.

2. De in het eerste lid bedoelde luchtvaartuigen moeten zijn voorzien van het nationaliteits- en inschrijvingskenmerk hetwelk ten aanzien van die luchtvaartuigen is voorgeschreven door de wetgeving van het grondgebied binnen hetwelk zij in een luchtvaartuigregister zijn ingeschreven.

3. De Gouverneur is bevoegd aan luchtvaartuigen behorende tot een land hetwelk niet is aangesloten bij het Verdrag van Chicago, of waarmee het Koninkrijk der Nederlanden geen afzonderlijk luchtvaartverdrag heeft gesloten hetwelk op Aruba toepasselijk is, een bijzondere vergunning te geven tot het uitoefenen van de luchtvaart binnen het rechtsgebied van Aruba.

Bewijzen van luchtwaardigheid en van geschiktheid en verplichtingen voor luchtvaartuigen deelnemende aan de internationale luchtvaart

Artikel 8

Onverminderd het bepaalde in een der vorige artikelen is het verboden de luchtvaart uit te oefenen anders dan met een luchtvaartuig:

- dat voorzien is van een geldig bewijs van luchtwaardigheid, afgegeven of geldig verklaard door de daartoe aangewezen autoriteit van het grondgebied binnen hetwelk het luchtvaartuig in het luchtvaartuigregister is ingeschreven en luchtwaardig is;
- waarvan de leden der bemanning voorzien zijn van geldige bewijzen van geschiktheid, afgegeven of geldig verklaard door de daartoe aangewezen autoriteit van het grondgebied binnen hetwelk het in het luchtvaartuigregister is ingeschreven;
- dat voorzien is van de krachtens verdrag vereiste vergunningen, afgegeven door de daartoe aangewezen autoriteit van het grondgebied binnen hetwelk het in het luchtvaartuigregister is ingeschreven.

Artikel 8a

Het is verboden zonder een door de Minister af te geven bewijs van geschiktheid:

- luchtverkeersleiding te geven;
- bij regeling van de Minister aan te wijzen werkzaamheden aan boord van een luchtvaartuig uit te voeren.

Artikel 9

Van de verbodsbepalingen, bedoeld in artikel 8, kan door of vanwege de Minister ontheffing worden verleend.

Artikel 10

Door de Minister worden regelen gesteld met betrekking tot de luchtwaardigheid van luchtvaartuigen, op de geschiktheid van de leden der bemanningen, luchtverkeersleiders, vluchtadviseurs en technisch onderhoudspersoneel en op de krachtens deze landsverordening of krachtens verdrag voor luchtvaartuigen vereiste vergunningen, zomede nopens de afgifte en de geldigheidsduur, schorsing of intrekking van bewijzen van luchtwaardigheid, van bewijzen van geschiktheid en van bedoelde vergunningen en voorts nopens enige bij of krachtens verdrag voorgescreven verplichtingen voor luchtvaartuigen, deelnemende aan de internationale luchtvaart.

Artikel 11

1. Elk lid van de bemanning van een luchtvaartuig is verplicht het hem afgegeven bewijs van geschiktheid bij zich te hebben.

2. De gezagvoerder van een luchtvaartuig is verplicht alle bescheiden in zijn luchtvaartuig aanwezig te doen zijn, die ingevolge de wettelijke regelingen in Aruba of krachtens verdrag aanwezig moeten zijn.

3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op het in artikel 8a bedoelde geven van luchtverkeersleiding en uitvoeren van werkzaamheden.

Luchtvaartterreinen

Artikel 12

1. De aanleg en exploitatie van luchtvaartterreinen geschiedt, behoudens een daartoe door de Gouverneur te verlenen concessie, door het gouvernement.

2. De aanwijzing van enig gedeelte van het rechtsgebied van Aruba als luchtvaartterrein, zomede schorsing of intrekking van zodanige aanwijzing geschiedt door of vanwege de Minister.

3. Door de Minister wordt bepaald welke luchtvaartterreinen bestemd zijn voor het internationaal luchtverkeer.

4. Het is verboden:

- a. enig gedeelte van het rechtsgebied van Aruba geen luchtvaartterrein zijnde, dienstbaar te maken aan de luchtvaart en in het bijzonder, anders dan in geval van noodzaak, daarvan op te stijgen of daarop te landen;
- b. luchtvaartterreinen te gebruiken voor doeleinden waarvoor zij niet bestemd zijn.

5. Van de verbodsbepalingen in het vierde lid kan door of vanwege de Minister ontheffing worden verleend.

6. Door de Minister kan in verband met de veiligheid verboden worden op, in, boven of in de nabijheid van een luchtvaartterrein te bouwen, bouwwerken te hebben, op of in de nabijheid van dat terrein te planten, plant- of houtgewas te hebben, op dat terrein vee te weiden of te laten loslopen of enigerlei graafwerk te verrichten. Op dezelfde wijze en om gelijke redenen kan gevorderd worden, dat het plaatsen van merktekens wordt toegelaten, een en ander behoudens aanspraak van eventuele benadeelden op schadeloosstelling.

Luchtlijnen

Artikel 13

1. Voor zover bij internationale overeenkomst niet anders is be-

=====

paald, is het ongeregeld vervoer van personen, dieren, goederen of post met luchtvaartuigen met een in Aruba gelegen plaats als begin-, eind- of tussenstation als bedrijf of nevenbedrijf dan wel tegen vergoeding verboden, tenzij door of vanwege de Minister daartoe vergunning is verleend.

2. Voor zover bij internationale overeenkomst niet anders is bepaald, is het geregeld vervoer van personen, dieren, goederen of post met luchtvaartuigen met een in Aruba gelegen plaats als begin-, eind- of tussenstation als bedrijf of nevenbedrijf dan wel tegen vergoeding verboden, tenzij daartoe door de Gouverneur vergunning is verleend.

Artikel 14

1. Aan de vergunningen, bedoeld in artikel 13, kunnen voorwaarden worden verbonden.

2. In de gevallen waarin ingevolge internationale overeenkomst geen vergunning is vereist, kan de Minister met inachtneming van de bepalingen van die overeenkomst, ten aanzien van dat vervoer voorwaarden stellen.

Artikel 15

1. Een luchtvaartuig is om redenen van openbare orde verplicht te landen, indien het daartoe het bevel ontvangt door middel van de in het internationaal luchtverkeer gebruikelijke seinen.

2. Voor de uitoefening van de luchtvaart met een buitenlands luchtvaartuig, dat zonder bestuurder kan vliegen, is een bijzondere toestemming nodig.

Artikel 16

Luchtvaartuigen vertrekkend naar of komend van het buitenland, mogen slechts vertrekken van, onderscheidenlijk landen op de luchtvaartterreinen welke ingevolge artikel 12, derde lid, voor het internationaal luchtverkeer zijn aangewezen.

Artikel 17

Het is zonder voorafgaande toestemming van de Minister of een door deze aangewezen persoon verboden in een luchtvaartuig ontplofbare stoffen of andere gevaarlijke stoffen, radio-actieve stoffen, vuurwapens of oorlogsmateriaal te vervoeren of te doen vervoeren. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden en/of beperkingen worden verbonden.

Artikel 18

De bepalingen betreffende de quarantaine van zeeschepen, hun bemanning en passagiers, hun lading en andere inhoud, die betreffende verzekering van de voldoening van belastingen verschuldigd bij in-, uit- en doorvoer van goederen, die betreffende het vervoer van post door zeeschepen en die op de vreemdelingendienst, vinden overeenkomstige toepassing op luchtvaartuigen, hun opvarenden, hun lading en verder inhoud, voor zover daaromtrent niet verder bij verdrag bijzondere voorzieningen zijn getroffen.

Artikel 19

Om redenen van openbare orde of openbare veiligheid kan door of

=====

vanwege de Minister het vervoer of het gebruik van fotografische toestellen in de luchtvaart verboden of geregeld en het vervoer van andere dan de in dit artikel en artikel 17 genoemde goederen beperkt worden, zomede verbodsbepalingen gesteld worden omtrent het werpen van voorwerpen uit luchtvaartuigen.

Artikel 20

1. Onverminderd de artikelen 6, tweede lid, 8a, 10, 12, 19 en 20a worden bij of krachtens landsbesluit, houdende algemene maatregelen, regels gesteld ter uitvoering van voorschriften vervat in het Verdrag van Chicago en de daarbij behorende bijlagen ter zake van het luchtverkeer, de uitvoering van vluchten, de luchtverkeersbeveiliging, de luchtwaardigheid van luchtvaartuigen, de brevettering van luchtvaartpersoneel en de luchtvaartterreinen.

2. Onverminderd het eerste lid kunnen ter uitvoering van andere voorschriften vervat in het Verdrag van Chicago en de daarbij behorende bijlagen, door de Minister regels worden gesteld voor zover die andere voorschriften als standaardnormen of aanbevolen werkwijze gelden.

Artikel 20a

1. Er is een Luchtvaartonderzoeksraad voor veiligheid die tot taak heeft voorvallen in de luchtvaart te onderzoeken en vast te stellen wat de oorzaken of de vermoedelijke oorzaken van individuele of categorieën voorvallen en van de omvang van hun gevolgen zijn en daaraan zonodig aanbevelingen te verbinden, met het uitsluitende doel toekomstige voorvallen te voorkomen of de gevolgen daarvan te beperken.

2. De Luchtvaartonderzoeksraad bestaat uit 5 leden die bij landsbesluit worden benoemd.

3. De Luchtvaartonderzoeksraad wordt bij het onderzoek bijgestaan door onderzoekers, die door de raad worden aangewezen. Deze hebben tot taak ten behoeve van de raad onderzoek te doen naar de oorzaken of de vermoedelijke oorzaken van voorvallen en de vereiste informatie te vergaren. De namen van de onderzoekers, bedoeld in de eerste volzin, worden bekendgemaakt in de Landscourant van Aruba.

4. De benoeming van de leden van de Luchtvaartonderzoeksraad en de door hem aangewezen onderzoekers geschiedt voor een periode van vier jaar, na verloop waarvan herbenoeming kan plaatsvinden. De zittingsduur van een lid dat is benoemd op een tussentijds opgevallende plaats, is gelijk aan de duur van de resterende zittingsperiode van het lid in wiens plaats dit lid is benoemd.

5. De Luchtvaartonderzoeksraad kan zich bij het onderzoek tevens laten bijstaan door deskundigen. Zonodig kan de raad de Minister verzoeken daarvoor ambtenaren aan te wijzen. De deskundigen nemen bij het verrichten van hun werkzaamheden de aanwijzingen van de raad in acht.

6. De Luchtvaartonderzoeksraad legt zijn bevindingen vast in een onderzoeksrapport.

7. De leden van de Luchtvaartonderzoeksraad en de door hem aangewezen onderzoekers zijn, uitsluitend voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijs noodzakelijk is, bevoegd:

- a. alle inlichtingen te vragen;
- b. inzage te verlangen van alle zakelijke boeken en bescheiden en andere informatiedragers en daarvan afschrift te nemen of deze tijdelijk mee te nemen;
- c. voorwerpen aan opnemings- en onderzoek te onderwerpen en daartoe tijdelijk mee te nemen;
- d. zo nodig met behulp van de sterke arm, alle plaatsen, met uitzondering van woningen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewo-

- ner te betreden, vergezeld van de door hen aangewezen personen.
8. Een ieder verleent de leden van de Luchtvaartonderzoeksraad en de door hem aangewezen onderzoekers alle medewerking die op grond van het zevende lid wordt gevorderd.
9. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen nadere regels worden gesteld ter zake van de door de Luchtvaartonderzoeksraad uit te voeren werkzaamheden en de werkwijze van deze raad.
10. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden regels gesteld omtrent de vergoeding, met inbegrip van reis- en verblijfskosten, van de leden van de Luchtvaartonderzoeksraad en aan te wijzen onderzoekers en deskundigen.
11. Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 4, eerste lid, onderdelen b en g van de Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid en de in artikel I, eerste lid, onderdeel c, van die wet bedoelde raad heeft ingestemd met het in artikel 4, eerste lid, onderdelen b en g van die wet bedoelde verzoek, wordt de in het eerste lid bedoelde taak uitgevoerd door die raad.

Artikel 20b

1. Indien één of meer in het Arubaans nationaliteitsregister ingeschreven luchtvaartuigen ingevolge een lease-, charter-, of ruilovereenkomst of soortgelijke regeling worden geëxploiteerd door een luchtvaartmaatschappij of een luchtvaartonderneming, welke haar hoofdkantoor of, bij afwezigheid daarvan, haar vaste woonplaats heeft in een buiten Aruba gelegen staat die aangesloten is bij het Verdrag van Chicago, kunnen de functies en taken met betrekking tot de luchtverkeersregels, het bewijs van luchtwaardigheid annex radiovergunning behorende bij het betreffende luchtvaartuig, alsmede het bewijs van bevoegdheid en de bevoegdverklaringen van het cabinepersoneel geheel of ten dele worden overgedragen ten einde de staat van operatie in staat te stellen toezicht hieruit op te oefenen.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op buitenlandse luchtvaartuigen van een staat die aangesloten is bij het Verdrag van Chicago, die in gevolge een lease-, charter-, of ruilovereenkomst of soortgelijke regeling wordt geëxploiteerd door een luchtvaartmaatschappij of een luchtvaartonderneming, waarvan haar hoofdkantoor of, bij afwezigheid daarvan, haar vaste woonplaats in Aruba is gelegen.
3. De overdracht van functies en taken aan de staat van operatie, bedoeld in het eerste lid, geschiedt op basis van een bilaterale overeenkomst.
4. Overeenkomsten als bedoeld in het eerste lid kunnen ook worden aangegaan met betrekking tot luchtvaartuigen die geëxploiteerd worden door op te richten organisaties voor de gezamenlijke exploitatie van luchtvervoer of internationale exploitatiebureaus, dan wel voor het gemeenschappelijk uitoefenen van luchtdiensten op enige route of in enig gebied.
5. Aan de sluiting van een overeenkomst als bedoeld in het derde en vierde lid gaat een evaluatie van de normen en voorschriften vooraf, zulks met in achtneming van de voorschriften inzake gelijkstelling van buitenlandse bewijzen van luchtwaardigheid en buitenlandse bewijzen van bevoegdheid zoals opgenomen in deze landsverordening.
6. Onverminderd het eerste lid, erkent het Land een overeenkomst gesloten tussen twee partijen bij het Verdrag van Chicago, inzake overdracht van functies en taken met betrekking tot de luchtverkeersregels, het bewijs van luchtwaardigheid annex radiovergunning behorende bij het betreffende luchtvaartuig, alsmede het bewijs van bevoegdheid en de bevoegdverklaringen van het cabinepersoneel, alsmede de

=====
daaruit voortvloeiende rechtsgevolgen.

Handhaving van de wettelijke bepalingen

Artikel 21

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde zijn belast de daartoe bij landsbesluit aangewezen ambtenaren. Een zodanig landsbesluit wordt bekendgemaakt in de Landscourant van Aruba.

2. De krachtens het eerste lid aangewezen ambtenaren zijn, uitsluitend voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze noodzakelijk is, bevoegd:

- a. alle inlichtingen te vragen;
- b. inzage te verlangen van alle zakelijke boeken, bescheiden en andere informatiedragers en daarvan afschrift te nemen of deze daartoe tijdelijk mee te nemen;
- c. goederen aan opneming en onderzoek te onderwerpen en deze daartoe tijdelijk mee te nemen;
- d. alle plaatsen, met uitzondering van woningen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner, te betreden, vergezeld van door hen aangewezen personen.

3. Zo nodig, wordt de toegang tot een plaats als bedoeld in het tweede lid, onderdeel d, verschaft met behulp van de sterke arm.

4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden regels gesteld met betrekking tot de wijze van taakuitoefening van de krachtens het eerste lid aangewezen ambtenaren.

5. Een ieder is verplicht aan de krachtens het eerste lid aangewezen ambtenaren alle medewerking te verlenen, die op grond van het tweede lid wordt gevorderd.

Artikel 22

1. Handelen in strijd met de artikelen 5, 7, 8, 8a, 11, 12, vierde lid, 13, 15, 16, 17 of 21, vijfde lid, of het niet voldoen aan de voorwaarden of voorschriften verbonden aan een vergunning of ont-heffing, verleend op grond van deze landsverordening of de ter uitvoering daarvan gegeven bepalingen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van ten hoogste honderd-duizend florin.

2. Met gelijke straf en naar gelijke onderscheiding wordt gestraft hij die enig door de regering of door de Minister ter uitvoering van deze landsverordening gegeven voorschrift overtreedt, alsmede de eigenaar of houder van een luchtvaartuig, die in strijd met het verbod, opgenomen in artikel 7, 8 en 15, de luchtvaart doet of laat uitoefenen.

3. Luchtvaartuigen waarmee en goederen ten aanzien waarvan een overtreding van de bij de artikelen 17, 18 en 19 bedoelde bepalingen inzake de verzekering van de voldoening van de belastingen of de bepalingen inzake verdoovende middelen, ontplofbare stoffen, vuurwapens, oorlogsmateriaal of het uit het luchtvaartuigen werpen van voorwerpen, is gepleegd, kunnen tot verhaal van de boete worden aangehouden door de daartoe bevoegd verklaarde ambtenaren en zullen worden op gebracht bij de Ontvanger der belastingen.

Artikel 22a

1. De Minister kan op kosten van de desbetreffende overtreders en

=====

desgevorderd bijgestaan door de sterke arm, hetgeen in strijd met het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde is of wordt gemaakt of gesteld, ondernomen of nagelaten, wegnemen, doen wegnemen, beletten, doen beletten, verrichten, doen verrichten, in de vorige toestand herstellen of doen herstellen. De toepassing van de eerste volzin geschiedt niet, dan nadat de overtreder schriftelijk is gewaarschuwd en hem op zijn wens inzage in de lastgeving is verstrekt.

2. Onverminderd het eerste lid kan de Minister een last onder dwangsom opleggen ter zake van de niet-naleving van de voorschriften, gesteld bij of krachtens deze landsverordening, tot een bedrag van tweehonderdvijftigduizend florin.

3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen nadere regels gesteld worden met het oog op een richtige toepassing van de bevoegdheid tot het opleggen van de bestuurlijke sanctie, bedoeld in het tweede lid.

4. Verbeurde dwangsommen komen toe aan het Land en worden verantwoord als middelen van het ministerie van de Minister.

Artikel 22b

1. Niet kunnen in een strafrechtelijke, tuchtrechtelijke of civielrechtelijke procedure als bewijs worden gebruikt, noch kan een disciplinaire maatregel, een bestuurlijke sanctie of een bestuurlijke maatregel worden gebaseerd op:

- a. verklaringen van personen, afgelegd in het kader van een onderzoek van de Luchtvaartonderzoeksraad, tenzij degene die de verklaring heeft afgelegd daarvoor uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven;
- b. met een technisch hulpmiddel vastgelegde communicatie tussen personen die betrokken zijn geweest bij het laten functioneren van een luchtvaartuig;
- c. in het kader van een onderzoek van de Luchtvaartonderzoeksraad vastgelegde medische of privé-informatie betreffende personen die betrokken zijn geweest bij een door de Luchtvaartonderzoeksraad onderzocht voorval, tenzij de betrokken persoon daarvoor uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven;
- d. gegevens die zijn ontleend aan een vluchtrecorder of een cockpit voice recorder;
- e. meningen, geuit in het kader van het analyseren van het onderzoeksmateriaal;
- f. door de Luchtvaartonderzoeksraad opgestelde documenten.

2. Ten behoeve van een strafrechtelijk of tuchtrechtelijk onderzoek of een procedure tot oplegging van een disciplinaire maatregel, een bestuurlijke sanctie of een bestuurlijke maatregel kunnen gegevensdragers als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, b, c, d en f, met uitzondering van het in artikel 20a, derde lid, bedoelde onderzoeksrapport, niet ter inzage worden gevorderd of in beslag worden genomen. Op verzoek kunnen verklaringen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, echter ter inzage worden gegeven, indien degene die de verklaring heeft afgelegd, daarvoor uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven, en kan informatie als bedoeld in onderdeel c ter beschikking worden gesteld, indien degene wie de informatie betreft, daarvoor uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven.

3. In afwijking van het eerste en tweede lid, kunnen gegevensdragers als bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en d, als bewijs worden gebruikt en ter inzage worden gevorderd of in beslag worden genomen, indien het een strafrechtelijk onderzoek betreft naar een gijzeling, moord, doodslag of een strafbaar feit met het oogmerk om de bevolking of een deel der bevolking van een land vrees aan te jagen, dan wel een overheid of internationale organisatie te dwingen iets te

=====

doen, niet te doen of te dulden, dan wel de fundamentele politieke, constitutionele, economische of sociale structuren van een land of een internationale organisatie ernstig te destabiliseren of te vernietigen.

4. Een onderzoeker wordt ter zake van een onderzoek waarbij hij betrokken is of is geweest, niet als getuige of deskundige opgeroepen.

5. Het eerste lid, aanhef en onderdeel a, en het tweede lid is, voor zover het betrekking heeft op een gegevensdrager als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, niet van toepassing bij de vervolging van een getuige of deskundige ter zake van meened in verband met een door hem voor de Luchtvaartonderzoeksraad afgelegde verklaring.

6. De Luchtvaartonderzoeksraad en de onderzoekers doen geen aangifte van strafbare feiten waarvan ze bij de uitoefening van hun functie bij de Luchtvaartonderzoeksraad kennis hebben gekregen, bij een opsporingsambtenaar, met uitzondering van gevallen van meened en gevallen als bedoeld in de artikelen 185 tot en met 188 en 190 van het Wetboek van Strafrecht, voor zover deze feiten betrekking hebben op de verplichting aan een onderzoeker van de Luchtvaartonderzoeksraad binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.

7. Indien in een concreet geval zowel de Luchtvaartonderzoeksraad een onderzoek instelt naar een voorval, alsook een onderzoek wordt ingesteld met het oog op het opleggen van een strafrechtelijke sanctie, plegen de Luchtvaartonderzoeksraad en het openbaar ministerie, met inachtneming van het samenwerkingsprotocol, overleg over de inrichting van beide onderzoeken. In het overleg worden in ieder geval afspraken gemaakt over de inhoud van de te verrichten onderzoekshandelingen, de planning van deze onderzoekshandelingen in de tijd, de inbeslagneming van zaken en de instelling van een periodiek afstemmingsoverleg gedurende beide onderzoeken. De Luchtvaartonderzoeksraad en het openbaar ministerie kunnen zich bij het overleg laten vertegenwoordigen door personen onderscheidenlijk opsporingsdiensten die de feitelijke leiding hebben bij de onderzoeken.

Artikel 23

De bij artikel 22 strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als misdrijven.

Artikel 23a

1. Met de opsporing van de bij of krachtens deze landsverordening strafbaar gestelde feiten zijn, naast de in artikel 184 van het Wetboek van Strafvordering van Aruba bedoelde personen en de ingevolge de bij artikel 18 bedoelde bepalingen aangewezen personen, belast de daartoe bij landsbesluit aangewezen personen.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen regels worden gesteld omtrent de wijze van taakuitoefening van de ingevolge de bij artikel 18 bedoelde bepalingen of krachtens het eerste lid aangewezen personen.

Artikel 24

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Luchtvaartverordening.